13వ కార్యం: అల్లాహ్ స్మరణ (జిక్ర్)

వివిధ రకాల అల్లాహ్ స్మరణ (జిక్ర్) త్రాసును బరువుగా చేస్తుంది. త్రాసులో బరువుగా ఉండే కొన్ని అజ్కార్ మరియు తస్బీహాత్ ఉన్నాయి, ప్రవక్త మన పట్ల చాలా కరుణామయులు గనక ఈ సులభమైన అజ్కార్ మనకు తెలియజేశారు, మనం వాటిని తప్పకుండా పాటించాలని, వాటితో మన నాలుకలను ఎల్లప్పుడూ తడిగా ఉంచాలని, మన పుణ్యాలు పెరగాలని, మన కష్టాలు తగ్గాలని. వాటిలో కొన్ని ఇవిః

[1] అబూ హురైరా ﵁ ఉల్లేఖించారు, ప్రవక్త ﷺ తెలిపారుః

كَلِمَتَانِ خَفِيفَتَانِ عَلَى اللِّسَانِ، ثَقِيلَتَانِ فِي المِيزَانِ، حَبِيبَتَانِ إِلَى الرَّحْمٰنِ: سُبْحَانَ اللهِ وَبِحَمْدِهِ ، سُبْحَانَ اللهِ العَظِيمِ

https://teluguislam.net

"రెండు పదాలున్నాయి, అవిః నాలుకపై చాలా సులభంగా, త్రాసులో బరువుగా మరియు కరుణామయునికి చాలా ప్రియమైనవి. అవేః సుబ్ హానల్లాహి వబిహందిహీ సుబ్ హానల్లాహిల్ అజీం". (బుఖారి 6406, ముస్లిం 2694).

అనేక మందికి ఈ రెండు పదాల ఘనత తెలుసు, కాని త్రాసు బరువు కావటానికి చదివేవారు చాలా అరుదు. (మరికొందరికైతే) ఏదైనా కల్చరల్ ప్రోగ్రాముల్లో పోటాపోటీలు, కాంపిటేషన్లు జరుగుతున్నప్పుడు అందులో ఇలాంటి ప్రశ్న ఏదైనా వచ్చినప్పుడు అవి గుర్తుకు వస్తాయి. (ఇది ఎంత ధారుణం???).

[2] అబూ మాలిక్ అష్అరీ ﵁ ఉల్లేఖించారు, ప్రవక్త ﷺ తెలిపారుః

الطُّهُورُ شَطْرُ الْإِيمَانِ وَالْحَمْدُ لله تَمْلأُ الْمِيزَانَ وَسُبْحَانَ اللهِ وَالْحَمْدُ للهِ تَمْلآَنِ أَوْ تَمْلأُ مَا بَيْنَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ...

"పరిశుభ్రత సగం విశ్వాసం, అల్ హందులిల్లాహ్ త్రాసును నింపుతుంది, సుబ్ హానల్లాహ్, వల్ హందులిల్లాహ్ భూమ్యాకాశాల మధ్య భాగాన్ని నింపేస్తుంది...". (ముస్లిం 223, అహ్మద్ 5/342, తిర్మిజి 3517, ఇబ్ను మాజ 280, దార్మి 653, ఇబ్ను హిబ్బాన్ 844).

[3] హజ్రత్ అబూ హురైరా ﵁ ఉల్లేఖించారు, ప్రవక్త ﷺ తెలిపారుః

مَنْ قَالَ: حِينَ يُصْبِحُ وَحِينَ يُمْسِي: سُبْحَانَ اللهِ وَبِحَمْدِهِ، مِائَةَ مَرَّةٍ، لَمْ يَأْتِ أَحَدٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، بِأَفْضَلَ مِمَّا جَاءَ بِهِ، إِلَّا أَحَدٌ قَالَ مِثْلَ مَا قَالَ أَوْ زَادَ عَلَيْهِ

"ఎవరు ఉదయం, సాయంకాలం సుబ్ హానల్లాహి వబిహందిహీ 100 సార్లు చదువుతారో, ప్రళయదినాన అతనికంటే ఉత్తమ సత్కార్యం చేసిన మరొకరెవరూ ఉండరు. అయితే అతని మాదిరిగా చదివినా లేదా అతనికంటే ఎక్కువ చదివిన వ్యక్తి తప్ప". (ముస్లిం 2692).

https://teluguislam.net

[4] ప్రవక్త ﷺ తెలిపారని, ఉబూ ఉమామా బాహిలీ ﷺ ఉల్లేఖించారుః

مَنْ قَالَ فِي دُبُرِ صَلاَةِ الْغَدَاةِ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي وَيُمِيتُ، بِيَدِهِ الْخَيْرُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، مِائَةَ مَرَّةٍ، قَبْلَ أَنْ يَثْنِيَ رِجْلَيْهِ، كَانَ يَوْمَئِذٍ أَفْضَلَ أَهْلِ الْأَرْضِ عَمَلاً، إِلَّا مَنْ قَالَ مِثْلَ مَقَالَتِهِ، أَوْ زَادَ عَلَى مَا قَالَ

"ఎవరు ఫజ్ర్ నమాజ్ తర్వాత తన కాలు ముడుచుకునే ముందు లాఇలాహ ఇల్లల్లాహు వహ్ దహూ లాషరీక లహూ, లహుల్ ముల్కు వలహుల్ హందు వహువ అలా కుల్లి షైఇన్ ఖదీర్ 100 సార్లు చదువుతారో, అతను ఆ రోజు భూవాసుల్లోకెల్లా అతి ఉత్తమ ఆచరణగలవాడు. కేవలం అతని మాదరిగా లేదా అతనికంటే ఎక్కువ పలికినవాడు తప్ప". (తబ్రానీ ఔసత్, సహీ తర్గీబ్ 476లో షేఖ్ అల్బానీ హసన్ అన్నారు).

[5] ప్రవక్త ﷺ తెలిపారని, అబ్దుల్లాహ్ బిన్ **అమ్ర్** ﷺ ఉల్లేఖించారుః

مَنْ قَالَ فِي يَوْمٍ مِائَتَيْ مَرَّةٍ [مائة إذا أصبح ، ومائة إذا أمسى] لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ لَمْ يَسْبِقْهُ أَحَدٌ كَانَ قَبْلَهُ، وَلَمْ يُدْرِكْهُ أَحَدٌ كَانَ بَعْدَهُ إِلَّا مَنْ عَمِلَ أَفْضَلَ مِنْ عَمَلِهِ

"ఎవరు లాఇలాహ ఇల్లల్లాహు వహ్ దహూ లాషరీక లహూ, లహుల్ ముల్కు వలహుల్ హందు వహువ అలా కుల్లి షైఇన్ ఖదీర్ ఒక్క రోజులో 200 సార్లు (ఉదయం 100 సార్లు, సాయంకాలం 100 సార్లు) చదువుతాడో, అతని కంటే పూర్వికుడు అతనికి ముందు పోలేడు, అతని తర్వాతవాడు అతనిని చేరలేడు. కేవలం అతనికంటే ఉత్తమమైన ఆచరణ చేసినవాడు తప్ప". (అహ్మద్ –అల్ ఫత్ హుర్రబ్బానీ- 14/215, షేఖ్ అల్బానీ సహీహా 2762లో సహీ అన్నారు).

https://teluguislam.net

[6] ప్రవక్త ﷺ తెలిపారని అబూ సలమ ؓ ఉల్లేఖించారుః

بَخ بَخ، مَا أَثْقَلَهُنَّ فِي الْمِيزَانِ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ، وَسُبْحَانَ اللهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَاللهُ أَكْبَرُ، وَالْعَبْدُ الصَّالِحُ يُتَوَفَّى لِلْمُسْلِمِ فَيَحْتَسِبُهُ

"ఐదు విషయాలు చాలా మంచివి, త్రాసులో చాలా బరువుగలవి, ① లాఇలాహ ఇల్లల్లాహ్ ② సుబ్ హానల్లాహ్ ③ అల్ హందులిల్లాహ్ ④ అల్లాహు అక్బర్ ⑤ ఎవరైనా ముస్లిం వ్యక్తి యొక్క సదాచరణగల సంతానం చనిపోతే అతడు పుణ్యాన్ని ఆశించి సహనం వహించడం". (అహ్మద్ –అల్ ఫత్ హుర్రబ్బానీ- 19/195, నిసాయి కుబ్రా 9995 పదాలు, షేఖ్ అల్బానీ సహీ తర్గీబ్ 2009లో సహీ అన్నారు).

[7] ప్రవక్త ﷺ తెలిపారని అబ్దుల్లాహ్ బిన్ **అమ్ర్** బిన్ ఆస్ ؓ ఉల్లేఖించారుః

إِنَّ نَبِيَّ اللهِ نُوحًا عَلَيْهِ الصلاة والسلام لَمَّا حَضَرَتْهُ الْوَفَاةُ قَالَ لِابْنِهِ إِنِّي قَاصٌّ عَلَيْكَ الْوَصِيَّةَ آمُرُكَ بِاثْنَتَيْنِ وَأَنْهَاكَ عَنْ اثْنَتَيْنِ آمُرُكَ بِلاَ إِلَهَ إِلَّا اللهُ فَإِنَّ السَّمَوَاتِ السَّبْعَ وَالْأَرْضِينَ السَّبْعَ لَوْ وُضِعَتْ فِي كِفَّةٍ وَوُضِعَتْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ فِي كِفَّةٍ رَجَحَتْ بِهِنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ

"అల్లాహ్ యొక్క ప్రవక్త హజ్రత్ నూహ్ అలైహిస్సలాం చనిపోయే ముందు తన కుమారునికి ఇలా చెప్పారుః నేను రెండు విషయాల గురించి ఆదేశిస్తాను, రెండు విషయాల నుండి వారిస్తాను. ముందుగా నీకు 'లాఇలాహ ఇల్లల్లాహ్' గురించి ఆదేశిస్తాను. ఏడు ఆకాశాలు, ఏడు భూములు ఒక పళ్ళంలో, లాఇలాహ ఇల్లల్లాహ్ మరొక పళ్ళంలో పెట్టబడితే లాఇలాహ ఇల్లల్లాహ్ ఉన్న పళ్ళం వంగిపోతుంది". (అహ్మద్ 2/170, నిసాయీ కుబ్రా 10668, హాకిం 154, బజ్జార్, సహీహా 134).

https://teluguislam.net

[8] జువైరియా రజియల్లాహు అన్హా ఉల్లేఖనం ప్రకారం, ఆమె ఫజ్ర్ నమాజు చేసి తన మస్జిదు (అంటే ఆమె నమాజు చేసే స్థలం)లోనే కూర్చొని ఉండగా ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఆమె గుండా ఉదయం వేళ దాటి వెళ్ళారు. మళ్ళీ చాష్త్ సమయంలో (అంటే ఇంచుమించు 4, లేదా 5 గంటల తర్వాత) అటు తిరిగి వచ్చారు, అప్పటికి ఆమె అక్కడే కూర్చొని ఉన్నది చూసి, **"నేను నిన్ను వదలి వెళ్ళినప్పటి నుండి ఇలాగే ఉన్నావా?"** అని అడిగారు, అందుకు ఆమె అవును అంది. అప్పుడు ప్రవక్త చెప్పారుః **"నేను నీ వద్ద నుండి వెళ్ళాక, నాలుగు పదాలు మూడు సార్లు పలికాను, వాటిని గనక తూకం వేస్తే నీవు ఉదయం నుండి పలుకుతున్న పదాలకంటే ఎక్కువ బరువుగా ఉంటాయి. అవిః సుబ్ హానల్లాహి వబిహందిహీ అదద ఖల్కిహీ వరిజా నఫ్సిహీ వజినత అర్షిహీ వమిదాద కలిమాతిహ్"**. (ముస్లిం పదాలు 2726).

ఇబ్ను మాజలో (3808)ని ఉల్లేఖనంలో ఉంది; ప్రవక్త ﷺ ఆమెతో చెప్పారుః **"నేను నీ వద్ద నుండి వెళ్ళి నాలుగు పదాలు మూడు సార్లు పలికాను అవి నీవు పలికిన పదాలకంటే అధికంగా ఉన్నాయి, (త్రాసులో) వంగి ఉన్నాయి లేదా బరువుగా ఉన్నాయిః** సుబ్ హానల్లాహి అదద ఖల్కిహీ, సుబ్ హానల్లాహి రిజా నఫ్సిహీ, సుబ్ హానల్లాహి జినత అర్షిహీ, సుబ్ హానల్లాహి మిదాద కలిమాతిహ్**"**.

سُبْحَانَ اللَّهِ عَدَدَ خَلْقِهِ، سُبْحَانَ اللَّهِ رِضَا نَفْسِهِ، سُبْحَانَ اللَّهِ زِنَةَ عَرْشِهِ، سُبْحَانَ اللَّهِ مِدَادَ كَلِمَاتِهِ

[9] అబూ హురైరా ؓ ఉల్లేఖనం ప్రకారం, ప్రవక్త ﷺ మక్కాలోని ఓ దారిలో నడుస్తూ ఉండగా జుమ్ దాన్ అను పేరు గల ఒక పర్వతం ప్రక్క నుండి దాటుతూ ఇలా అన్నారుః **"ఇది జుమ్ దాన్, నడుస్తూ ఉండండి, ముఫర్రిదూన్ గెలుపొందారు"**. ముఫర్రిదూన్ అంటే ఎవరు ప్రవక్తా అని

సహచరులు అడిగారు. **"అల్లాహ్ ను అధికంగా స్మరించే స్త్రీ పురుషులు"** అని సమాధానమిచ్చారు. (ముస్లిం 223).

[10] ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఒక రోజు నా దగ్గరి నుండి దాటి వెళ్తుండగా నేను ఇలా ప్రశ్నించానని ఉమ్మెహానీ బిన్తె అబీ తాలిబ్ రజియల్లాహు అన్హా తెలిపారుః ప్రవక్తా నేను వృద్ధురాలయ్యాను, బలహీనత ఎక్కువయింది, నేను కూర్చొని ఉండి చేసుకోగల ఏదైనా సత్కార్యం గురించి ఆదేశించండి. ప్రవక్త చెప్పారుః "**100 సార్లు సుబ్ హానల్లాహ్** అనండి, అది ఇస్మాఈల్ అలైహిస్సలాం సంతానంలోని వంద బానిసలకు విముక్తి కలిగించిన దానితో సమానం. **100 సార్లు అల్ హందులిల్లాహ్** అనండి. అది కళ్ళెం మరియు జీను వేసి ఉన్న వంద గుర్రాలు అల్లాహ్ మార్గంలో దానం చేసిన దానితో సమానం. **100 సార్లు అల్లాహు అక్బర్** అనండి. అది మెడలో పట్టాలు కట్టబడి, స్వీకరించబడిన వంద ఒంటెలతో సమానం. **100 సార్లు లాఇలాహ ఇల్లల్లాహ్** అనండి. అది భూమ్యాకాశాల మధ్య స్థలాన్ని నింపేస్తుంది. ఆ రోజు నీ ఆచరణకంటే ఉత్తమమైన ఆచరణ మరెవరిది పైకి లేపబడదు. కేవలం నీ లాంటి ఆచరణ చేసినవానిది తప్ప". (ఇబ్ను మాజ 3810, నిసాయి 10680, సహీ తర్గీబ్ 1553లో షేఖ్ అల్బానీ హసన్ అన్నారు).

అందుకే హసన్ బస్రీ రహిమహుల్లాహ్ ప్రజలకు హదీస్ వినిపించేది లేదా మరేదైనా ముఖ్యమైన పని లేనప్పుడు "సుబ్ హానల్లాహిల్ అజీం" అని అంటుండేవారు. (జామిఉల్ ఉలూమి వల్ హికమ్ 2/517).